

voelt drukken en het mes van de chirurg als het zwaard van Damocles boven zijn rugge-
merg ziet zweven, en van burens, familie en kennissen weet „dat hij dan ook nog niet klaar
is"! Daar komt nog bij dat in een bepaald percentage van de gevallen psychisch depressieve
factoren vrij zeker een betekenis hebben bij het manifest worden van de „ischias"-ver-
schijnselen. Ik zag hiervan een paar treffende voorbeelden en de successen van sommige
magnetiseurs en kwakzalvers juist bij gevallen van ischias laten ook vrijwel geen andere
interpretatie toe. Of de ineengezakte lichaamshouding hierbij betekenis heeft of anderszins,
doet aan het probleem als zodanig niets af; maar ook dit maakt het wenselijk, de behandeling
van de hernia nuclei primair aan de huisarts op te dragen, die beter dan wie ook bekend is
met milieu en maatschappelijke factoren.

¹Vraag 79 (1955) *N.T.v.G.* 99, 2669.

Amstelveen, 16 oktober 1955

K. J. JAMES

DONKERE BRIL EN MIGRAINE¹

Herhaalde malen hebben migrainelijders mij verteld, dat een typische migraine-aanval werd
opgewekt door het kijken in een plotseling opflikkerend licht, bv. weerspiegeling van de zon
in een autoruit, of op een watervlak. Ik heb nooit aanleiding gevonden aan deze mededelingen
te twijfelen. Temeer niet, omdat ik uit persoonlijke ervaring weet, dat het kijken in een sterk
licht (in casu de sterke lichtbron, die bij het spiegelen van ablatio retinae wordt gebruikt)
tot een migraine-aanval kan leiden. Bovendien weet ik uit dezelfde bron, in hoe sterke mate
tijdens de aanval een donkere bril de klachten verlicht.

Ik waag het te betwijfelen of deze werking alleen maar psychisch — ik geloof nl. in heel
andere dingen dan in donkere brillen — maar weet zeker, dat de antwoordgever geen migraine-
lijder is.

Literatuur: ¹Vraag 86 (1955) *N.T.v.G.* 99, 2815.

's-Gravenhage, 24 oktober 1955

J. OBBINK

Onze adaptatie is zo ingericht dat de helderheid van de door de zon beschenen natuur,
zoals bos en weide, door de meeste mensen zonder bezwaar kan worden verdragen. Hogere
helderheden, zoals zon op het strand, op sneeuw en op wit papier geven last en vereisen een
donkere bril. Nog grotere helderheden krijgt men als lichtbronnen rechtstreeks ons oog
beschijnen. Het zonoppervlak is 50.000 maal zo helder als door zon beschenen wit papier.
Dienovereenkomstig is spiegeling van de zon op ruiten en op het water, alsook het beschenen
worden door onbeschermd felle lampen bijzonder hinderlijk.

Gaarne nemen wij aan dat een migrainelijder hierdoor een aanval kan krijgen, en dat de
werking niet „alleen-maar" psychisch is.

Amsterdam, 14 november 1955

REDACTIE

BOEKAANKONDIGINGEN

HENRI PÉGUIGNOT, *Manuel de médecine*. 730 bl., 111 fig. Masson & Cie., Parijs 1955. Prijs:
ingen. 2.600 Fr. frs.; geb. 3.200 Fr. frs.

Dit werk geeft in kort bestek een overzicht van de gehele interne geneeskunde, inclusief
infectieziekten en neurologische aandoeningen. De tekst is aangepast bij het Franse systeem
van onderricht. De beschrijving der ziektebeelden is over het algemeen helder en klaar,
terwijl de nieuwere vondsten zijn verwerkt.

Voor een oriënterende studie van de interne geneeskunde kan het zeker worden aanbevolen.

P. FORMIJNE

W. M. RIJNBURG, *Tuberculosis pulmonum*. Correlatie van klinische en pathologisch-anatomische
afwijkingen, gebaseerd op resectie-praeparaten. Proefschrift Groningen, 7 juli 1954 (pro-
motor: Prof. Dr. J. J. Th. Vos). 302 bl., 47 platen. Van Gorcum & Comp. N.V., Assen 1955.
Prijs: geb. f 25,—

Het is een genoegzaam dit gedegen proefschrift te lezen. De inhoudsopgave geeft een indruk
van de grote opzet welke vrijwel alle aspecten van de longtuberculose omvat: Normale ana-
tomie van de long; de algemene en speciële pathologie van de longtuberculose; de roent-
genologie; de behandeling (bedrust, chirurgische therapie, antibiotische therapie enz.); de
cavernevorming; de tuberculomen; bronchitis tuberculosa. Het proefschrift is de weerslag